

Габдулла Тукай

(1886—1913)

**ТР Чирмешән муниципаль районы муниципаль белем бирү
учреждениесе
Ивашкино авылы урта гомуми белем бирү мәктәбе**

**“Габдулла Тукай” темасы буенча план конспект.
7 сыйныф.**

**Яманова Нататля Алексей кызы, икенче квалификацион
категорияле татар теле һәм әдәбият укытучысы**

2012– 2013 уку елы

Максат: 1) Г. Тукай тормышына, ижатына кыскача күзәтү ясау;
2) бәйләнешле сөйләм телен , фикерләү сәләтен үстерү, хәтерне ныгыту өстендә эш; сүз байлыгын арттыру;
3) татар халык әкиятләренә кызыксыну уяту; ипигә сакчыл караш тәрбияләү; юлда дәрәс йөрү кагыдәләрен искә төшерү.

Әгәр дә дөнъяда бик аз яшәп тә, күп
эшләр эшләп киткән язучылар турында
сүз бара икән, аның берсе, һичшиксез,
Габдулла Тукай булыр. Аңа бит үлгәндә
нибары егерме жиде яшь кенә була.
1886 нчы елның апреле һәм 1913 нче
елның апреле. Яз аенда туган, яз аенда
үлгән...

Мухамметгариф, отец Г.Тукая

Бибимамгуда, мать Г.Тукая

Шагыйрьнең туган ягы — матур табигатьле Казан арты. Ул 1886 нчы елның 26 нчы апрелендә хәзерге Арча районының Кушлавич авылында туа. Этисе мулла була. Габдуллага дүрт ай ярым булуга, ул үлә. Әнисе, аны Шәрифә исемле карчыкка вакытлыча калдырып, Сасна авылы (Балтач районы) мулласына кияүгә чыга. Менә шуннан шагыйрьнең авыр тормышы башлана. Габдулла авыр язмыш кичерә: ятимлек, фәкыйрьлек, кимсетүләр...

Группа шакирдов медресе "Мутыгия".
Второй справа в первом ряду - Г.Тукай

Г
Е
Л
С
С
К
М
Р
А
Н
С
Т
Д
М
Д

Г.Тукай, С.Рамиев, Ш.Гайфи. Астрахань, 1911.

1895 нче елны Габдулланы этисе ягыннан апасы Уральск шәһәрәнә алдыра. Анда ул мәдрәсәдә һәм бер үк вакытта өчъеллык рус мәктәбендә укый. Мәдрәсәдә гарәп, төрек, фарсы телләрен бик яхшы үзләштерә, рус телен дә өйрәнә. Бу аңа Европа әдәбияты белән танышырга мөмкинлек бирә. Габдулла Тукай 1907 нче елның көзенә чаклы Уральскида яши, аннан Казанга килә һәм гомеренең соңгы көннәренә кадәр Казанда була.

مان کو گل!

کوسم قای چاقده جانکه منک
دادلانووب شونک، اوزنچه نلله
تسدر، شول چينناڭ جتنی
من بولمادم صوڭ شول چين

پيغمبر
(ايريتتوقدن اورگا تارنگار)
چانگم صابلا دی تگري ميني بو حق پيغمبر د
مینی فضلینه لایق کوردی فرمانم توگه لایق
شولوق ساعت اوزمندن، باشققلردن باش
سویلاگه باشلادم حقنی کشیلرناڭ
کیرک بابی، فقیرمی، پادشا
اوقیم یالقنلی آیتلر قارا ویوق
کرشم مین محبتکه، قوندش
کونلر

توکچه دن
میین قوچام دیب
قایغوسی هر

یاراڭ

ی
ل
یار
ن طاش
طورغه
اطمیم

نه
بیر
لرغه نه
اوقورلر
کورب آ
مان برله

5 1 (2) апрельдә бөөк шагыйребезнең
гомере өзелә. Тукай 27 ел гына яшәсә
дә, искиткеч зур әдәби мирас
калдырды, халыкка хезмәт итүнең
бөөк үрнәген бирде.

Похороны Тукая

